

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library

UKRAINIAN LABOR NEWS

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАІН, ЄДНАЙТЕСЯ

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PK IX.

Ч. 149 (1045).

ВІТОРОК, 13. ГРУДНЯ 1927.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, DECEMBER 13th, 1927. No. 149 (1045). VOL. IX.

ПРОМОВА Й. СТАЛІНА НА КОНГРЕСІ ВСЕСОЮЗНОЇ КОМПАРТІЇ.

МОСКВА, 4. грудня. — Раїніну сесію 15. конгресу Всесоюзної Комуністичної Партії відкрив у Кремлі генеральний секретар партії, Йосиф Сталін, промовою про міжнародне положення. Його промову перервано раз-у-раз голосними оплесками одобрення. Сталін змалював картину розвитку й консолідації Радянського Союзу під проводом лєнінської партії. Він вказав на загострення ріжниць між капіталістичними країнами та на зріст класових суперечностей внутрі тих країн. Сплинувшись, на проблемах китайської революції, Сталін висловив тверде переконання, що оживлення її є лише питанням часу. Промовець вказав на старання Радянського Союзу зберегти мир в противенстві до капіталістичних держав. Дальші події, заявив Сталін, мусять неминучо довести до революційних потрясень.

Соціалізм міцніє.

Друга половина промови Сталіна була присвячена зобуткам партії в ділянці країнової економіки. Соціалістична діяльність економіки зростає значно коштом приватного капіталу, заявив Сталін. Швидкий темп розвитку індустрії Радянського Союзу звідчується фактively, що цілу країну економіку поставлено на плановий ґрунт. Сплинувшись на питання опозиції, Сталін сказав: "Якщо попередньо міг хто запитати, в чім є ріжниця між опозицією а партією, то тепер

він мусить запитати, чи існує бодай один пункт згоди між ними". Що станеться тепер з опозицією? запитав Сталін. Кажуть, що опозиція має намір зложити на конгресі декларацію про свою готовність підчинитися постановам партії і розв'язати свою фракцію. Одночасно вона каже, що буде обороняти свої попередні погляди внутрі партії.

Опозиція мусить цілковито роззброїтися.

Серед бурливих оплесків конгресу Сталін заявив, що це буде даремне. Якщо опозиція бажає оставати в партії нададі, вона мусить "роззброїтися ідеологічно й організаційно" та відкрито перед цілою партією і робітничою класою чесно визнати свої помилки. Опозиція мусить зробити це, або її прийдемо шукати для себе іншої партії.

На закінчення Сталін зумував успіхи Всесоюзної Комуністичної Партії. Він вказав, як вона зберегла мир, змагала до об'єднання пролетаріату цілого світа, піднесла авторитет диктатури пролетаріату серед мас міжнародної робітничої класи, розвивала швидким темпом соціалістичну економіку, зміцняла союз між робітництвом і селянством. Всесоюзна Компартия далі буде йти шляхом лєнінізму й осягати зобутки для комунізму, Радянського Союзу і пролетаріату цілого світа. Сталін закінчив свою промову серед бурливих оплесків делегатів, які повстали з місць і відспівали "Інтернаціонал".

РИКОВ ВИСТУПАЄ ПРОТИ ОПОЗИЦІЇ НА ПАРТІЙНІМ КОНГРЕСІ.

ЗАЯВИ РАКОВСЬКОГО ТА Л. КАМЕНЕВА. МОСКВА, 5. грудня. — На денний порядок конгресу Всесоюзної Комуністичної Партії прийшла сьогодні справа опозиції. Першим промовцем з боку опозиції був Х. Раковський, який говорив через 20 минут, обороняючи переважно своє власне становище. Тон його промови був такий, що вквіт йому не дали говорити й він мусів зійти з трибуни. МОСКВА, 6. грудня. — На конгресі Всесоюзної Комуністичної Партії промовляв сьогодні Лев Каменев, один з провідників опозиції. Він заявив, що опозиція готова заперестати фракційну боротьбу й піддатися рішенням конгресу, однак хоче застергти собі право оборони своїх поглядів у пар-

тійних межах. Його промову переривали окликами: "Гіпокрізія". Каменеву відповідав голова Ради Народних Комісарів Ол. Ріков, який заявив, що не можна закрити очей на факт, що опозиція приготувала партійний переворот і хотіла викликати домашню війну. Тепершні заяви опозиції перед конгресом належить уважати як старання задержати свій легальний стан у партії для дальшого ведення своєї нелегальної діяльності. Ріков пригадав слова покійного Лєніна, який домагався, щоб робітничі опозиції того часу вилетіли з партії, або покинула партію. Цей відбір одного з двох пропозицій провів партія прихильникам Троцького й Зіновєва.

ВИДАТКИ КАНАДИ НА АРМІЮ.

ОТТАВА. — Виданий департаментом національної оборони звіт виказує, що в 1926 фінансовому році Канада видала \$13,400,421 на військову й повітряну службу. На 31. березня ц. р. постійна сухопутна армія Канади виносилася 3,368 чоловік, не включаючи 94 офіцерів і 140 з інших рангів, що були одлчувані з державної каси. Найбільший гарнізон — з 555 людей — є в Галіфаксі. Слідуючим по ім'є гарнізон у Вінніпегу, який

має 471 людей. У Торонто є на постійній службі 411 жовнів, а в Квебеку 259. В повітряній фльоті Канади є 468 людей усіх рангів. Видатки на канадську морську фльоту за фінансовий рік, що скінчився 31. березня ц. р., виносили \$1,597,406. При морській службі 70 офіцерів і 446 рядових моряків.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

Спiр між Литвою а Польщею частинно полагоджений

ПРЕДСТАВНИКИ ЛИТВИ НЕ ЦІЛКОМ ВДОВОЛЕНІ З ВИРІШЕННЯ СПРАВИ РАДОЮ ЛІГИ НАШОЇ.

ЖЕНЕВА, 10. грудня. — Спiр між Литвою а Польщею, що тягнеться ще від насильного захоплення литовського міста Вильни польським військом, зiстав частинно полагоджений на нинішній тайній сесії ради Ліги Націй. Між обома сторонами прийшло до порозуміння "в принципі". Однак найголовніша справа, а саме окупація Вильни Польщею, остає неполагодженою до місяця березня сiдуючого року. Кажуть, що підчас дискусії на тайній сесії Пiлсудський поставив литовському прем'єрові Вальдемарасові таке запитання: "Чи це війна, чи мир?" Вальдемарас без ніякого вагання відповів виразно: "Це мир". Після того Пiлсудський урочисто прирік перед радою Ліги Націй, що Польща буде респектувати незалежність Литви, а Вальдемарас заявив, що Литва не вважає себе більше в стані війни з Польщею. Пiлсудський сказав, що не

потребує більше особисто обговорювати подробиць майбутнього порозуміння й полишає це для міністра закордонних справ Залєського. Заяви Пiлсудського й Вальдемараса задовольнили раду Ліги Націй і вона поручила голландському міністрові закордонних справ ван-Блюкяндові, який є спеціальним доповідачем у спiрi, щоб він виготовив звіт, опертий на цих деклараціях, і поробив кроки для остаточного полагодження справи. Литовці не зовсім вдоволені з такого вирішення справи. Вони кажуть, що остає багато точок зовсім невирішених, які Литовці вважають важкими. Литовський міністр закордонних справ Зауніс сказав, що нема причини сподіватися негайного встановлення дипломатичних зв'язків між обома країнами, бо умовини не дозволяють на це. Він сказав також, що вісти з литовсько-польського кордону є занепокоюючі, бо за минулих три дні Поляки пересунули до кордону додаткові війська.

Пiлсудський забирає до війська БУВШИХ ПОСЛІВ СОЙМУ.

ВАРШАВА, 6. грудня. — Декретом президента Мосціцького назначено вибори до польського союму на день 4. березня 1928 року. Сподіюється, що при виборах виступлять три головні групи: 1) праве націоналістичне крило, що творить опозицію до теперішнього уряду й мало в останнім соймі 210 послів; 2) багаті власники земельних посiлостей, які є прихильниками Пiлсудського; 3) ліве крило опозиції, що складається з соціалістів, радикалів і селянських партій і стоїть радше за поправу уряду, ніж за опозицію проти нього.

Крім цих трох головних груп є ще національні меншости й Жиди, які стоїть в опозиції до теперішнього уряду, та комуністи, яких уряд не визнає і партію їх вважає нелегальною. Около 12 бувших послів мусять йти тепер до війська й відбувати військову вправу, від яких вони були вільні протягом останніх 5-ти років на підставі їх посольської негальності. Вони належать у своїй більшості до опозиції проти Пiлсудського, й тому їх покликано до війська вважають за пімсту з боку Пiлсудського.

РІЖНІ ВІСТІ

В Сальвадорі здалено повстання.

САН Сальвадор, Республіка Сальвадор, 8. грудня. — Два офіцери переплатили своїм життям за короткотривале повстання проти уряду. Уряд здавив повстання за пару годин, проголосив стан облоги, арештував кількох провідників і привів усе до "порядку". Полковник Жуан Аберте й майор Мануель Альфаро були засуджені на смерть воєнним судом і розстріляні. (Республіка Сальвадор лежить у центральній Америці.)

Жертви торговельної авіації в Америці.

ВАШИНГТОН, 7. грудня. — Заступник секретаря торговельного співзає, що від 1. січня до 31. жовтня 1927 р. підчас нещасливих випадків у торговельній авіації (воздухопластві) згинувло 109 осіб і 88 було ранених.

НАПАД СТУДЕНТІВ НА ЖИДІВСЬКИЙ ЗІЗД.

ВІДЕНЬ, 6. грудня. — Сюди наспіли відомости, що в угорському місті Сальго Таріян фашисти обкидали камінням жидівський ортодоксний конгрес, який відбувався в синагозі. Фашисти вибили сотки шиб у вікнах та покалічили багатьох учасників конгресу.

ВІДАТКИ НЕМЕЧЧИНИ НА АРМІЮ І ФЛЬОТУ.

БЕРЛІН, 7. грудня. — Видатки Німеччини на армію й фльоту в 1928 році обчислюють на 689,800,000 марок (приблизно 172,000,000 доларів). Є це на 500,000 марок менше, ніж виносили видатки на армію й фльоту в 1927 році.

БЕЗРОБІТТЯ У ВІННІПЕГУ БІЛЬШЕ ЯК 1926 Р.

Безробіття у Вінніпегу є тепер більше, ніж було в цю пору минулого року. Як причину цього подають зріст населення і зменшення будівельних робіт. Начальник бюро праці Дж. А. Бавман каже, що протягом першого тижня цього місяця зголосилося за роботою 708 нових аплікантів, а в той сам час минулого року було лише 466 аплікантів. Роботу знайдено тепер для 459 безробітних, а минулого року для 349. Так що процентом в цьому році є більше аплікантів ніж робіт в порівнянні з минулим роком.

ХОЧЕ ПРИМНІТИ КВОТУ ДО КАНАДИ.

ВАШИНГТОН, 9. грудня. — Демократичний конгресмен Бакс з Тексасу вніс поправку до іміграційного закону в іміграційній комісії, щоб квоту на імігрантів застосувати також до Мексики, Куби, Канади й інших континентальних американських країн.

СТУДЕНТИ ІДУТЬ ДО МАЙНЕРІВ ЗА СКЕБІВ.

Десятьтисяток провідників майнерського страйку в Колоредо перевезено з звичайних в'язниць до військових. Між ними є Гюго Олер, дистриктовий організатор Робітничої (Комуністичної) Партії Америки.

Часто повторюються напади на мітинги страйкерів, які розганяють силою. Вуглеві барони спровадили багато студентів-міціонерів до копанень. У відповідь на це поперх 30 студентів Денверського університету прибули на страйковий терен і машерували з написом: "Не вуй студенти є скебами — є й між нами чесні люди". Студенти промовляють також на мітингах страйкерів.

ВИСТУП КОМУНІСТИЧНОГО ПОСЛА ГУБЕРА.

ПАРИЖ, 9. грудня. — Комуністичний посол Чарлс Губер з Альзасії зробив сьогодні обвинування в парламенті, що Франція зломала свої обіцянки супроти Альзасії й Лютарингії. Це викликало такі галасливі протести з боку буржуазних послів, що голова парламенту мусів перервати сесію.

В ПАЛЕСТИНИ ЗАБОРОНЕНО ГАЗЕТИ З С.Р.С.Р.

ЄРУСАЛІМ, 5. грудня. — Уряд Палестини видав розпорядок, яким заборонив дозв і розповсюдження радянських газет "Звєстія" і "Правда". Перша з них є офіційним органом радянського уряду, а друга — центральним органом Всесоюзної Комуністичної Партії. Жидівська газета "Правда" зістала також заборонена.

ВІДАТКИ НЕМЕЧЧИНИ НА АРМІЮ І ФЛЬОТУ.

БЕРЛІН, 7. грудня. — Видатки Німеччини на армію й фльоту в 1928 році обчислюють на 689,800,000 марок (приблизно 172,000,000 доларів). Є це на 500,000 марок менше, ніж виносили видатки на армію й фльоту в 1927 році.

ТОВ. Д. ЮРКЕВИЧ ПОМЕР.

Наша редакція отримала телеграфічно сумну вістку з Нью Йорку, що тов. Д. Юркевич і його дружина померли в нещасливому випадку. Смерть наступила через одушення газом. Телеграму надіслав тов. М. Князєвич. Вона дуже коротка і в ній нема бланших пояснень. Тов. Д. Юркевич був у свій час секретарем Української Секції Робітничої Партії Канади й управителем Українського Робітничого Дому у Вінніпегу. Після виїзду до Нью Йорку працював деякий час в адміністрації "Укр. Шод. Вістей". Він був членом Робітничої (Комуністичної) Партії Америки, Союзу У.Р.О. та інших робітничих організацій. Був це Товариш дуже тихої вдачі, наскрізь чесний і ширій працівник в організації. Його несподівана смерть в так молодому віці — має около 30 років — є болочою втратою для українського робітничого руху по цей бік океану.

КОНВЕНЦІЯ МАЙНЕРІВ ДОМАГАЄТЬСЯ ДОПОМОГИ ВІД УРЯДІВ.

СІДНІ, Нова Скошія, 9. грудня. — Конвенція 26. дистрикту Юнайтед Майн Воркерс оф Америка односторонно прийняла сьогодні рекомендацію спеціального комітету, щоб домагалися від федерального і провінційних урядів систематичної допомоги підчас сезонного безробіття у вуглевих майнах Нової Скошії. Дистриктова конвенція майнерської юнії була скликана, щоб виробити пропозиції для нового контракту з Бритіш Емплаєрс Стіа Корпорейшен. Щоб бодай частинно заповігти невдирядному положенню, конвенція поручила дистрикто-

вий езекутивні повідомити каблетрамою робітничі юнії центри в Європі, щоб вони задержували майнерів від виїзду до Нової Скошії, бо там нема досить праці для тих майнерів, що вже там перебувають.

ОЩАДНОСТІ В ПРОВІНЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ.

Звіт Провісціонального Щадничого Банку в Манітобі за рік, що скінчився 30. квітня 1927 р., виказує, що депозити того дня виносили \$15,346,625.39. Проценту виплачено за рік \$518,876.45. Видатки виносили \$93,189.96, а чистого зиску за рік було \$739,504.58.

ПРЕЗ. КУЛІДЖ ПРОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Провідники Американської Федерації Праці і Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, щоб закрити свою ганебну зраду страйкуючих майнерів, звернулися до президента Куліджа, щоб скликав конференцію вуглевих баронів і урядників майнерської юнії.

ПОЗИЧКИ АМЕРИКИ ЧУЖИМ ДЕРЖАВАМ.

ВАШИНГТОН, 3. грудня. — Департамент фінансів сповіщає, що за останніх 11 місяців Злучених Держави позичили ріжним країнам 1 мiльярд 494 мiльйонів доларів. За один лише місяць листопада закордонні позички виносили 175 мiльйонів доларів.

Польський гарнізон у Данцігу.

ВАРШАВА, 5. грудня. — Пiлсудський видав тайний приказ міністрові війни, щоб він утворив польський гарнізон у Данцігу (Гданьську), хоч це противиться конституції вільного міста Данцігу. Назначено вже команданта гарнізону, який є польський комісар у Данцігу. Данціг — потрібний Пiлсудському як порт, через котрий буде переходити амуніція для його воєнних виправ.

КАБІНЕТ ЗРЕЗИГУНУВАВ.

ГЕЛЬСІНГФОРС, Фінляндія, 10. грудня. — Кабінет на чолі з прем'єром В. А. Таннером зрезигнував вчєра наслідком того, що був побитий у парламенті над питанням митних оплат на 1928 рік.